

תמורה ז

ויקרא פרק כב

(כב) עֲנִיָּת אוֹ שְׂבוּר אוֹ חֲרוּץ אוֹ יִנְיָלֶת אוֹ גֶרֶב אוֹ יִלְפָת לֹא תִקְרִיבוּ אֵלָהּ לָהּ; וְאִשָּׁה לֹא תִתְנֶנּוּ מֵהֶם עֲלֵהֶמוֹזֶבֶח לָהּ; (כג) וְשׂוֹר וְשָׂה שְׂרוּע וְקָלוּט נִדְבָה תַעֲשֶׂה אֹתוֹ וּלְנֹדֶר לֹא יִרְצֶה; (כד) וּמַעֲוֹד וְכַתוּב וְנִתּוּק וְכָרוּת לֹא תִקְרִיבוּ לָהּ; וּבְאֲרָצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ; (כה) וּמִיַּד בְּרִינְכֶם לֹא תִקְרִיבוּ אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־אֶלֶה פִּי מְשַׁחֲתִם בְּהֶם מוֹם בָּם לֹא יִרְצוּ לָכֶם;

כל תשחטו		זא תקריבו
אלו אשים – כולן – הקטרת הכל על המזבח		ואשה זא תתט מופ
מקצתן הקטרת מקצתן על המזבח		מופ
זריקת דמים		עז המזבח
לרבות שעיר המשתלח		זח'
תנא קמא לזריקת דמים קושי: והא נפקא ליה מע' המזבח! תירוץ: אורחיה דקרא דמשתעי הכי.	רבי יוסי ברבי יהודה אף קבלת הדם דחיה: ורבי יוסי בר' יהודה נמי, אורחיה דקרא הוא! לנוסח 1: לזריקת דמים לנוסח 2: לבמת יחיד	ומעוק וכתות ועוק וכרות זא תקריבו
תנא קמא – מיבעי ליה להאי - סלקא דעתך אמינא הואיל ולא נצטוו בני נח אלא על מחוסר אברים, לא שנא במזבח דידהו, ולא שנא במזבח דידן, קמ"ל	רבי יוסי ברבי יהודה אף קבלת הדם	כן נכר זא תקריבו... כי משחת מופ מופ ס זא י' צא זכא

קושי על הברייתא – שמקריב בעל מום עובר על כמה איסורים - מתקיף לה ר"ל: שמא לא שנינו אלא בתם שנעשה בעל מום ועובר, דאי בעל מום מעיקרא - דיקלא בעלמא הוא!

תירוץ: אמר ליה רבי חייא בר יוסף: **שירוע וקצו** כתיב בפרשה, והני בעלי מומין מעיקרא נינהו.

קושי: אמר ליה: שמא לא שנינו אלא בתמורה, דתנן **חומר בתמורה מבזבח - שכן קדושה חלה עליה על בעל מום קבוע!**

תירוץ: אמר ליה רבי יוחנן: לא שמיע לך הא דאמר ר' ינאי בחבורה נמנו וגמרו: המקדיש בעל מום לגבי מזבח - עובר משום חמשה שמות, ואי בתמורה נמי, ששה הווין, דאיכא נמי לאו דתמורה!

קושי: אלא מאי - בבעל מום מעיקרו, אמאי לקי? דיקלא בעלמא הוא!

תירוץ: אמר ליה: דיקלא לאו זילא מילתא - מין עצים הוא, בעל מום מעיקרא - זילא מילתא, כיון דשביק תמים ואקדיש בעלי מומין - מיחייב.

גירסה שנייה לתירוץ: אפילו הכי בזיא מילתא, דדקל ליכא במינו - לא לקי, לאפוקי בעל מום, כיון דאיכא במינו - לקי.

הוספה דין בעקבות התירוץ: אמר רבא: השתא דאמור טעמא דבעל מום דלקי - משום דבזיא מילתייהו, אפילו למקדיש ליה לדמי נסכים - נמי לקי.

חיזוק לדברין: תניא כוותיה דרבא:

מותר להקדיש בהמת בעל מום לבדק הבית	זה קדשי בדק הבית - בנדבה	עכפה תעשה אותו
	זה קדשי בדק הבית - בנדר	ואננו
אסור להקדיש בהמת בעל מום למזבח	קדשי מזבח - בנדר	ואננו זא י' צו
	קדשי מזבח - בנדבה	עכפה
רבי אומר: - בהרצאת גופו הכתוב מדבר - הקדשת גופו למזבח		זא י' צו
תנא קמא		רבי
אפיי אקדשיה לדמי נסכים - נמי לקי		בהרצאת גופו - לקי, אבל בדמי נסכים - לא לקי

